

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Concordia. Pia Et Vnanimi Consensv repetita Confessio
fidei & doctrinæ Electorum, Principvm Et Ordinvm Imperii,
atq[ue] eorundem Theologorum, qui Augustanam
Confessionem amplectuntur**

Lipsiæ, 1606

I. De Peccato Originis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35443

quorum cognitio homini Christiano ad æternam salutem est necessaria.

Ad has rationes, paulò antè monstratas, omnis doctrina in Religionis negotio conformanda est, & quod ijs contrarium esse deprehenditur, id reiectendum atq; damnandum est: quippe quod cum vnanimi fide nostræ declaratione pugnet.

Hoc modo luculentum discrimen inter sacras veteris & noui Testamenti literas, & omnia aliorum scripta retinetur: & sola sacra scriptura, Iudex, norma & regula, agnoscitur, ad quam, ceu ad Lydium lapidem, omnia dogmata exigenda sunt & iudicanda, an pia, an impia, an vera, an verò falsa sint.

Cætera autè Symbola, & alia scripta, quorum paulò antè mentionem fecimus, non obtinent auctoritatem Iudicis: hæc enim dignitas solis sacris literis debetur: sed duntaxat pro Religione nostra testimonium dicunt, eamq; explicant, ac ostendunt, quomodo singulis temporibus sacrae literæ in articulis controuersis in Ecclesia Dei à doctores, qui tum vixerunt, intellectæ & explicatæ fuerint, & quibus rationibus dogmata cum sacra scriptura pugnantia reiecta & condemnata sint.

I.

DE PECCATO ORIGINALIS.

Status controuersie.

AN peccatum Originale sit propriè, & absque omni discrimine, *I P S A* hominis corrupti *NATVRA, SVBSTANTIA & ESSENTIA*, aut certè principalis & præstantissima pars ipsius substantiæ: vt pote, *I P S A* rationalis *ANIMA*, in

summo

summo suo gradu, & in summis ipsius viribus considerata. An verò inter hominis Substantiam, Naturam, essentiam, corpus, & animam, etiam post lapsum humani generis, & inter Originale peccatum aliquod sit discrimen, ita, ut aliud sit *IPSA NATURA*, & aliud *IPSVM PECCATVM* Originis, quod *IN* Natura corrupta hæret, & Naturam etiam deprauat.

AFFIRMATIVA.

*Sincera doctrina, fides & Confessio,
cum superiore Norma & compendiosa
declaratione consentiens.*

Credimus, docemus, & confitemur, quòd sit aliquod discrimen inter *IPSAM* hominis *NATURAM*, non tantum, quemadmodum initiò à Deo purus, & sanctus, & absq; peccato homo conditus est, verum etiam, qualem iam post lapsum naturam illam habemus: discrimen, in quam, inter *IPSAM* Naturam quæ etiam post lapsum est, permanetq; Dei creatura, & inter peccatum Originis: Et, quòd tanta sit illa Naturæ & peccati Originis differentia, quanta est inter opus Dei, & inter opus Diaboli:

I.

Credimus, docemus, & confitemur, quòd summo studio hoc discrimen sit conseruandum: propterea quòd illud dogma, nullum videlicet inter Naturam hominis corrupti & inter peccatum Originis esse discrimen, cum præcipuis fidei nostræ articulis (de creatione, de redemptione, de sanctificatione, & resurrectione carnis nostræ) pugnet, neq; saluis hisce articulis stare possit.

II.

Deus enim non modò Adami & Heuæ corpus & animam, ante lapsum, verum etiam corpora & animas nostras, post lapsum, creauit; etsi hæc iam sunt cor-

*Dent. 32.
Isa. 45. 54.
64.*

rupta

Actor. 17.

Iob. 10.

Psal. 100.

139.

Eccles. 12.

rupta. Et sanè hodie Dominus animas & corpora nostra, creaturas & opus suum esse agnoscit, Sicut scriptum est: Manus tuæ fecerunt me, & plasmaverunt me totum in circuitu.

Et Filius Dei vnione personali illam humanam naturam, sed sine peccato, assumpsit: & non alienam, sed nostram carnem sibi adiungens arctissime copulauit eiusq; assumptæ carnis ratione verè frater noster factus est: vt scriptura testatur, Hebr. 2. Posteaquam pueri commercium habent cum carne & sanguine, & ipse similiter particeps factus est eorumdem. Item: Non Angelos assumpsit: sed semen Abrahamæ assumpsit, vnde & debuit per omnia fratribus assimilari, excepto peccato. Eandem humanam nostram Naturam, (opus videlicet suum) Christus **REDEMIT**: eandem (quæ ipsius opus est) sanctificat: eandem à mortuis resuscitat, & ingenti gloria (opus videlicet suum) ornat. Peccatum autem Originale non creauit, non assumpsit: non redemit, non sanctificat: non resuscitabit in electis: neq; vnquam gloria cœlesti ornabit aut saluabit, sed in beata illa resurrectione planè abolitum erit.

Ex his, quæ à nobis allata sunt, discrimen inter corruptam Naturam, & inter corruptionem, quæ **NATURÆ** infixæ est, & per quam Natura est corrupta, facile agnosci potest.

III.

Vicissim autem credimus, docemus atque confitemur, peccatum originis non esse leuem, sed tam profundam humanæ Naturæ corruptionem: quæ nihil sanum, nihil, incorruptum, in corpore & anima hominis, atq; aded in interioribus & exterioribus viribus eius reliquit. Sicut Ecclesia canit: Lapsus Adæ vi pessima, Humana tota massa, Natura & ipsa essentia, Corrupta, luce cassa, &c. Hoc quantum sit malum, verbi reuera est inexplicabile: neq; humanæ rationis acco-

mius indagari, sed duntaxat per verbum Dei reuelatum agnoscipotest. Et sanè affirmamus, quòd hanc naturæ corruptionem ab ipsa Natura nemo, nisi solus Deus, separare queat: id quod per mortem in beata illa Resurrectione plenè fiet. Ibi enim ea ipsa Natura nostra, quam nunc circumferimus, absq; peccato Originis, & ab eodem omninò separata & remota resurget, & æterna felicitate fruatur. Sic enim scriptum est: Pelle mea circumdabor, & in carne mea videbo Deum, *Iob. 19.* quem ego visurus sum mihi, & oculi mei eum conspècturi sunt.

NEGATIVA.

Reiectio falsorum dogmatum, quæ commemorata sanè doctrinæ repugnant.

Rejicimus ergo & damnamus dogma illud, quo asseritur, peccatum Originale tantummodo REACTIVUM & debitum esse, ex alieno delicto, absque vlla naturæ nostræ corruptione, in nos deriuatum.

Item, Concupiscentias prauas non esse peccatum, sed concretas naturæ conditiones, & proprietates quasdam Essentiales: aut, defectus illos, & malum ingens à nobis paulò antè commemoratum, non esse peccatum, propter quod homo, Christo non infusus, sit filius iræ.

Rejicimus etiã Pelagianam hæresin, qua asseritur, hominis naturam post lapsum incorruptam esse: & quidem in spiritualibus rebus totam bonam & puram in viribus suis naturalibus mansisse.

Item: Peccatum originis externum, leuem, & nullius propè momenti esse næuum, aut aspersam quandã

macu-

I.

II.

III.

IIII.

- maculam : sub qua nihilominus natura bonas suas vires, etiam in rebus spiritualibus retinuerit.
- V. Item, Peccatum Originale tantum esse externum impedimentum bonarum spiritualium virtutum, & non esse despoliationem & defectum earundem, sicuti cum Magnes alij succo illinitur, vis eius naturalis attrahendi ferrum non tollitur, sed tantum impeditur: aut, sicut macula de facie, aut color de pariete abstergi facile potest.
- VI. Item, Hominis Naturam & essentiam non prorsus esse corruptam: sed aliquid boni adhuc in homine reliquum, etiam in rebus spiritualibus: videlicet, bonitatem, capacitatem, aptitudinem, facultatem, industriam, aut vires, quibus in rebus spiritualibus inchoare aliquid boni, operari, aut cooperari valeat.
- VII. Contra autem rejicimus etiam falsum dogma Manichæorum, cum docetur: peccatum Originis tanquam quiddam essentiale atq; substantiale à Satana in Naturam esse infusum, & cum eadem permixtum: quemadmodum venenum & vinum miscetur.
- VIII. Item, Non ipsum animale hominem, sed aliquid aliud, & peregrinum quiddam, quod sit in homine, peccare: ideoq; non ipsam Naturam, sed tantummodo peccatum Originale in natura existens, accusari.
- IX. Rejicimus etiam atq; damnamus, vt Manichæum errorem, quando docetur, Originale peccatum propriè, & quidem nullo posito discrimine, esse Ipsam hominis corrupti Substantiam, Naturam & essentiam: ita, vt inter naturam corruptam post lapsum, per se ipsam consideratam, & inter peccatum Originis nulla prorsus sit differentia, neque vlla distinctio cogitari, aut saltem peccatum illud a Natura cogitatione discerni possit.
- X. D. Lutherus quidem Originis illud malum, peccatum Naturæ, personale, essentiale vocat: sed non eam

ob causam, quasi Natura, persona, aut essentia hominis, absque omni discrimine, sit ipsum peccatum Originis: sed ideò ad hunc modum loquitur, vt huiusmodi phrasibus discriminè inter peccatum originale, quod humanæ naturæ infixum est, & inter alia peccata, quæ actualia vocantur, meliùs intelligi possit.

XI.

Peccatum enim Originis non est quoddam delictum, quod actu perpetratur: sed intimè inhæret infixum ipsi naturæ, substantiæ, & essentiæ hominis. Et quidem, si maxime nulla vnquam praua cogitatio in corde hominis corrupti exoriretur: si nullum verbum otiosum proferretur: si nullum malum opus aut facinus designaretur: tamen Natura nihilominus corrupta est per Originale peccatum, quod nobis ratione corrupti seminis agnatum est: quod ipsum etiam scaturigo est omnium aliorum actualium peccatorum, vt sunt prauæ cogitationes, praua colloquia, prauè & sceleratè facta. Sic enim scriptum legimus: Ex corde oriuntur cogitationes malæ. Et alibi: Omne figmentum cordis tantummodo malum est, à pueritia.

Matth. 15.
Genes. 6.8.

XII.

Est etiam diligenter obseruanda varia significatio vocabuli (Naturæ) cuius æquiocatione Manichæi abutentes, errorem suum occultant, multosq; simplices homines in errorem inducunt. Quandoq; enim (Natura) ipsam hominis substantiã significat: vt, eum dicimus: Deus humanam Naturam creauit. Interdum verò per vocabulum Naturæ, intelligitur, ingenium, conditio, defectus, aut vitium alicuius rei, in ipsa natura insitu & inhærens. Vt cum dicimus: Serpentis natura est icere: Hominis natura est peccare, & peccatum. Et in hac posteriore significatione vocabulum (Naturæ) non ipsam hominis substantiam, sed aliquid, quod in natura aut substantia fixum inhæret, denotat.

XIII.

Quod verò ad Latina vocabula Substantiæ & Acci-

dentis attinet, cum ea non sint scripturae sacrae vocabula, praeterea etiam a plebe non intelligantur, abstinendum est ab illis in publicis sacris concionibus: vnde indocta plebs docetur: & haec in re simplicium & rudiorum merito habenda est ratio.

In scholis autem, & apud homines doctos (quibus horum vocabulorum significatio nota est, & qui in idem recte atque citra ab usum uti possunt, proprie discernentes essentiam alicuius rei ab eo, quod aliunde accidit & per accidens inhaeret) in disputatione de peccato Originis, retinenda sunt.

Nam hisce vocabulis discrimen inter opus Dei, & inter opus Diaboli quam maxime perspicue explicari potest. Diabolus enim substantiam nullam creare, sed tantummodo per accidens, permittente Domino, substantiam a Deo creatam depravare potest.

II. DE LIBERO ARBITRIO.

Status controversiae.

CUM hominis voluntas quadruplicem habeat considerationem, Primò, ante lapsum: Secundò, post lapsum: Tertio, post regenerationem: Quarto, post resurrectionem carnis: Nunc quaestio praecipua est tantum de voluntate & viribus hominis in secundo statu, quasnam vires post lapsum primorum parentum nostrorum, ante regenerationem ex seipso habeat, in rebus spiritualibus: an proprijs viribus, antequam per spiritum Dei fuerit regeneratus, possit sese ad gratiam Dei applicare & praeparare: & num gratiam diuinam (quae illi per Spiritum sanctum in verbo & Sacramentis diuinitus instituta offertur) accipere & apprehendere possit, nec ne.

AFFIR